

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Vse pošiljave, (dopisi reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Rotovška cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 v. Naročnina se plačuje vnaprej. Posamezna številka stane 10 vinarjev.

Oglasi se računijo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Naše kreditne razmere in Šoštanj in Glavna.

(Odlomek iz poročila deželnega poslanca dr. Kukovca na obrtnem shodu v Rajhenburgu.)

„Vi obrtniki in trgovci v svojem celem delanju in nehanju pač najbolj živo občutite, kaj pomeni beseda kredit. Za Vas pomeni slab kredit v veliki meri slabe dohodke, ugoden splošni kredit pa Vam zagotovi tudi dobre dohodke. Kredit je, rekel bi, polovica človeškega zdravja. Če ni prilike dobiti potreben denar za obrat v trgovini ali obrti, občuti to vaš žep, cela rodbina, pa tudi občina in dežela. Če je torej kak neljub dogodek kriv, da kredit hira, morajo vsi prijatelji ljudstva vse storiti, da se rana kolikor mogoče zaceli, da na posledicah iste ne zbolí cel narod. Če pri takem delu sodeluje vlada in poslanci, pokažejo s tem, da se gre za potrebo celokupnosti, za zadevo, ki škoduje ali koristi v svojih posledicah celi deželi. Iz tega stališča Vam hočem poročati o dveh hudih ranah v kreditnem gospodarstvu na Slovenskem, od katerih ena se je po hudem naporu in tudi po mojem sodelovanju sedaj zacelila, dočim je še druga odprta. Govoriti hočem o nesrečah, ki so naše ljudstvo zadele zaradi propada dveh posojilnic, posojilnice v Šoštanju in glavne posojilnice v Ljubljani. V svoje veselje sem večkrat spoznal, da moji volilci v slovenskih trgih niso ozkosrčni in ne zahtevajo od mene, da se jim izkažem, kaj sem baš za eno ali drugo občino delal. Delovanje za splošne slovenske koristi se zlasti v naših slovenskih trgih navadno pravično ocenjuje.

Kakor je iz številnih člankov v časopisju vseh strank v zadnjih 5 letih bilo posneti in Vam je vsem več ali manj znano, se je v posojilnici v Šoštanju neprevidno in nesrečno gospodarilo. Nikakor nočem katerega izmed prizadetih oseb zagovarjati. Proklete bodi tako posojilniško delo, kakoršno je bilo v šoštanjski posojilnici, pravim, in Bog varuj naše ljudstvo, da bi ktero našo posojilnico dobili taki ljudje v roke. Vendar je dejstvo, da je bila ta posojilnica pred 4 leti v takem stanju, da bi bilo, če bi bila šla v konkurz, po običajnem sodnem postopanju, najmanj pol milijona kron primanjkljaja, ktere ga bi bili morali plačati ubožni kmetjski ljudje šoštanjskega okraja, ki so svoj čas tamkaj posojila, kredita prosili in ga dobili, pa večinoma že davno pošteno vrnili. Hladni računarji med posojilničarji so takrat in še ponovno pozneje klicali po sodni razrešitvi, češ, ni pomoči, in postavna odgovornost je velika, če se odlašja. Jaz sem imel pri stvari že kot član predsedstva Zadrúžne Zveze v Celju tudi govoriti kako besedo in povdariti moram, da sem bil cel čas nasprotnik takega koraka, ker sem imel upanje, da se bode vendar našla pot celo stvar mirno razrešiti s kar najmanjšo škodo udeležencev. Marsiktero besedo očitania je bilo meni in mojim sodelavcem zaradi našega postopanja požreti. Tudi Zadrúžna Zveza sama je vsled naše prizanesljivosti prišla celo v prijateljskih krogih ob kredit. Jaz in moji tovariši smo se pa trudili dalje in dosegli čez več let položaj šoštanjske posojilnice, ki sicer ni

bil dober, pa vsaj za polovico manj slab. Brez tega dela bi se ozdravitev ne bila posrečila.

Letos ob Veliki noči je pa polom pod nemškim vodstvom stoječe posojilnice v Laškem trgu, kjer je vsled poverjenja tajnika Drolca, ki se je zastrupil, zmanjkalo pol milijona kron, položaj šoštanjske posojilnice rekel bi, deloma nehote izboljšal, ker je tu kakor tam c. kr. vlada uspešno vmes posegla. Ako morajo primanjkljaj pri posojilnici v Laškem trgu pokriti le oni, ktere v to zavezuje zakon, vničena je cela nemška trška občina, pisalo je nemško časopisje. Javna korist, korist dežele zahteva državno denarno pomoč, rekli so nemški poslanci in dosegli pri zakladu za bedo v Gradcu denarno pomoč 200.000 K, ktero pokrije poljedelsko ministerstvo v letnih obrokih s 3% obrestmi vred.

V tem trenutku sem se podal jaz k c. kr. štajerskemu namestniku ekselenci grofu Claryju, risal mu javno potrebo storiti za Šoštanj isto, kar se namerava za Laški trg ter dosegel izjavo namestnika, da bode zastavil vse moči, da se meri z jednako mero za Slovence kakor za Nemce, za Šoštanj kakor za Laški trg. Akoravno so Nemci hoteli preprečiti jednako podporo za Šoštanj kakor so jo dosegli sami za Laški trg in akoravno, kar izrecno povdarjam, merodajni klerikalni poslanci doslej za Šoštanj, ki ni bil v njihovih rokah, niso ničesar storili, vendar moram v čast štajerskemu cesarskemu namestniku na tem mestu javno in odločno povdarjati, da je ostal mož beseda nasproti Slovincem in se skozi več mesecev neumorno trudil, da je vlada res naklonila za ozdravitev šoštanjske posojilnice 200.000 K. S tem je rešena šoštanjska posojilnica, s tem je rešenih tudi okoli 600 kmetov pogube, pa tudi nezaupanje v naše posojilništvo je zmanjšano, splošni kredit je obvarovan hudega udarca. S tem je storila vlada celi deželi veliko dobroto, ki se ji bode gotovo bogato plačala s splošno povzdigo naših slabih kreditnih razmer. Vlada je s tem korakom dokazala, da zna ceniti najznamenitejše naprave državljanske samopomoči, naše posojilnice. Posojilnicam in njenim sodelavnikom se je pa dala uspešna, da kljub težavnim razmeram s podvojeno pridnostjo in previdnostjo svoje delo nadaljujejo. Za ta lepi uspeh gre v največji meri zahvala in priznanje štajerskemu namestniku. (Soglasno pritrdjevanje in izrazi zadovoljnosti.)

Seveda rad priznavam, da naši klerikalni poslanci v državnem zboru zadevi niso bili naklonjeni, ko je že bila v toku in je poslanec dr. Verstovšek, čegar volilci bi bili v slučaju sodnega postopanja največ trpeli, kakor je ponovno povdarjal, ne v prid našega narodnega zadrúžništva, ampak iz ozirov na svoje kmete zadrúžnike, pridno posredoval pri osrednji vladi na Dunaju.

Če o sebi govorim, ne zgodi se iz samoljubja, ampak je ležeče vendar tudi mojim volilcem in celi stranki na tem, da se ne zamolči, kar sem skušal v skupni blagor dobrega storiti. Jaz sem posvetil toliko svojega časa, ki je naravno tudi za mene kot odvetnika denar, kakor se splošno pravi, za rešitev zamotanih razmer v šoštanjski posojilnici, da so me moji neprijatelji, ki menda

druge po sebi sodijo, sumničili, da imam pri tem kak velik dobiček, moji znanci, ki so položaj poznali, so pa govorili, da je škoda truda, bi bi bil boljše porabljen za politično organizatorično delo. Jaz pa sem dobil za svoj trud veliko plačilo, ne sicer v denarju, ampak v zadoščenju, ki ga čutim, ker se je tudi z mojim sodelovanjem enkrat velik uspeh za naše narodno gospodarstvo dosegel, oziroma, ker se je vsaj velika nevarnost za omajanje slovenskih kreditnih razmer odvrnila. (Glasno pritrdjevanje volilcev.)

Nezaceljena rana na kreditu v naših krajih je pa tolikokrat proklinjana glavna posojilnica v Ljubljani. Vi Rajhenburžani niste z zadevo naravnost prizadeti, zato pa se tu lahko odkritejše o stvari govori, v kolikor ima splošno slabe posledice za vse naše gospodarstvo. Ob novem letu 1911 je prišlo v ti zadrugi v Ljubljani do poloma. Skozi dober mesec dni se je delovalo na tem, da se stvar mirno razreši. Jaz sem kot zaupnik štajerskih posojilničarjev in v soglasju z njimi tudi takoj bil odločno na stališču, da ne smemo pustiti priti do sodnijske razrešitve, ker sem bil mnenja, da je za vse prizadete najslabša poravnava boljša nego prisilno postopanje. Zgodil se je pa naravnost smešen in za zdrav razum skoro nepojmljiv slučaj, da je šla ta posojilnica v konkurz, ne da bi jo bili silili k temu upniki vlagatelji, zlasti posojilnice, ampak iz kroga članov kot dolžnikov je prišel tak predlog. Po dveh letih konkurznega postopanja izkazuje se pa položaj za upnike kakor za člane, ki jamčijo, tako neugoden, da danes pač ni človeka, ki bi ne izprevidel, kako zločinstvo je bilo zahtevati konkurz. Celo slovensko narodno gospodarstvo je zadelo s konkurzom glavne posojilnice brezprimerno gorje. Prisilno postopanje prinaša nepričakovano slabe uspehe, tembolj ker upništvo žalibog niti v sodno proti njega volji postavljenih činiteljnih niti pri sodišču samem ni našlo potrebne poštrevnosti, kar moram tukaj javno obžalovati.

Če upnikom ktere koli posojilnice smem kaj želeti, pravim, Bog vas varuj, da bi morali kdaj svoje pravice v tako neugodnih in neprijaznih razmerah varovati v sodnem postopku, kakor so doživeli vlagatelji glavne posojilnice. Da je vse to še bolj usodno za člane, ki jamčijo za primanjkljaj, mi ni treba posebej povdarjati: Štajerske posojilnice so žalibog precej prizadete v konkurzu glavne posojilnice in jih bode zadelo znatna izguba. Lepi prihranki, ki bi uspešno delovanje naših kreditnih zavodov v blagor ljudstva omogočili, bodo ali so že šli po vodi. Kakor vse kaže, sicer nobeden izmed naših zavodov vsled teh izgub ne bode uničen, kakor so si naši neprijatelji tiho in očito želeli, izgubo na ljudskem premoženju je pa vendar zelo obžalovati. Če bodo pa izgube, kakor pravim, preboleli vlagatelji in tudi udeležene posojilnice, prizadeti so pa tem huje člani, ki jamčijo za primanjkljaj, prizadeto je bilo in še bode v neizmernem obsegu celo naše gospodarstvo, ves kredit na Slovenskem. Čudom se mora čuditi vsak finančni politik in vsak človekoljub, zakaj se ta zadeva še zmiraj ne obravnava kot zadeva, ki se tiče celokupnosti kakor škoda po potresu ali ujmi. Poloma v Šoštanju in v Laškem trgu nista mogla povzročiti daleč toliko

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 8 milijonov kron.

Centrala v Ljubljani, podružnice Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.

Rezervni zaklad 1 milijon kron.

Eskomptira menice pod najkulantnejimi pogoji.

Otvorja tekoče in čekovne račune.

Prevzema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga brez odpovedi po 5% večje, vloge proti odpovedi po 5½%.

Prodaja srečke na obroke kakor tudi promese za vsa žrebanja.

škoda kakor polom glavne posojilnice. Vendar je v obeh slučajih posegla vmes državna oblast, deželna in osrednja vlada in celo prav točno in uspešno. Politične zaslombe ni manjkalo, zedinile so se kolikor toliko napredna in klerikalna, slovenska in nemška stranka, da je dala c. kr. vlada tem lažje primerno pomoč v splošno in tudi v svojo korist. Glede glavne posojilnice se pa ne gane niti deželna vlada niti deželni zbor ali odbor, niti politične stranke, akoravno se gre za slovenske stranke, ki so po svojih pristaših kot članih zadruga občutno prizadete vsled tega konkurza. Zgodovinar bode z glavo zmajeval in ne bode mogel razumeti, kako je bilo v dvojezični deželi štajerski mogoče, da je cesarski namestnik znal vpreči osrednjo vlado v rešilno akcijo Nemcev in Slovencev se tičočih gospodarskih polomov v Šoštanj in v Laškem trgu, njegov tovariš v Ljubljani pa še do danes ni nič storil za svojo deželo v zadevi mnogo hujšega poloma pri glavni posojilnici. Tem manj razumljiva bode našim potomcem brezprimerna brezbržnost v vodstvih obeh kranjskih političnih strank, ki tekmujeta v omalovaževanju te za več dežel usodepolne gospodarske katastrofe. Poslanci, ki bi pri jednaki nesreči svoje rojake tako zapustili in zanemarili, kakor to vidimo v Ljubljani, bi v kaki politično bolj zavedni deželi sploh ne bili na svojem mestu še nadalje mogoči, ker bi jih vihar ljudske nevolje že davno odnesel. Z ozirom na dosedajno obnašanje je v tem oziru kranjskim poslancem tudi v prihodnje težko mnogo zaupati. Vsak Slovenec pa mora globoko obžalovati, da se ne ukrene vse mogoče, da bi se s pripomočjo iz javnih sredstev kar najprej zacelila nevarna rana, na kateri boleha v toliki meri ves naš kredit, vse naše narodno gospodarstvo.

Varnostne razmere v Celju. (Nedeljski napad celjskih nemških barab na Slovence. — Shod političnega društva „Naprej“ v soboto dne 20. septembra.)

V nedeljo se je podalo iz Celja izvanredno veliko število Slovencev na desetletnico „Sokola“ v Žalcu. Članstvo in naraščaj celjskega „Sokola“ sta bila tudi skoraj polnoštevila v Žalcu. Celjski nemčurji so že opoldne pisano gledali naše fante v sokolskem kroju, ali ob belem dnevu si ti junaki ne upajo nič začeti in so zato potuhnjeno molčali. Popoldne pa so nekateri nemčurjski kolovodje lovili po celem mestu skupaj pomočnike pri nemških trgovcih in obrtnikih, dalje razne akademične in neakademične postopače, nekatere hlapce in stalne goste iz znanih šnopsarij po Gosposki ulici. Na ta način so zbrali zvečer pred kolodvorom precej „nemškega naroda“, da bi „ohranil“ celjsko „nemštvo“ pred slovenskim „napadom“. Red sta delala policija Schwarz in Zinthaner, v ospredje pa so se silili razni Zanggerjevi, Rakuschevi in Stiegerjevi pomočniki z debelimi gorjaci. Jasno je bilo, da je bil nameravan in pripravljen napad na vračajoče se slovenske izletnike iz Žalca. Jasno je bilo to vsakemu človeku, samo seveda celjski policiji ne. Ta ni smatrala za potrebno in umestno razgnati nemške fakinaže, temveč je pozneje „mirila“ na znan način Slovence. Po prihodu vlaka je nastalo oblatno tuljenje med nadebudno nemško mladežjo. Zasedli so prostor pred odhodom in Slovenci so se morali posamezno preriti skozi zbrano fakinažo; deževalo je na nje psovki in groženje. Sokola sta prišla samo dva, brata Rode in Gobec, a napasti si ju vendar niso upali, ker je bilo preveč slovenskega občinstva. Da ni ostal večer brez žrtve, se razume, Barabe so brez povoda napadle stavca g. Čarmana iz Zvezne tiskarne in ga, sto proti nemu, junaško „premagale“. Nekdo, pravijo, da eden izmed Zanggerjevih komijev, ga je udaril s težko palico po glavi in ga rnil. Slovenci topot niso molčali, temveč so na nemško izzivanje krepko odgovarjali in trenutoma nemške „heile“ čisto preglasili.

Taki prizori se ponavljajo na celjskem kolodvoru leto za letom, malodane nedeljo za nedeljo. Slovenci smo imeli doslej z njimi že preveč potrpljenja in sedaj je naše prizanesljivosti konec. Kot celjski meščani imamo pravico zahtevati, da se lahko svobodno po mestu giblamo kakor se hočemo, da se nas ne psuje in ogroža celo na življenju, ako se vračamo po večerih od koderkoli v mesto. Celjska mestna policija pozna, zdi se nam dvojno mero napram meščanstvu in proti temu moramo najodločnejše protestirati. Politično društvo „Naprej“ je sklicalo za soboto dne 20. septembra zvečer ob 8. uri shod v gostilno „Narodni dom“ z edino točko dnevnega reda: „Javna varnost v mestu Celju“. Celjski Slovenci, brez razlike stanu in prepričanja, udeležite se

tega shoda polnoštevilo! Mi moramo enkrat javno opozoriti c. kr. štajersko namestnijo in pa centralno vlado na Dunaju, da nas ni več volja prenašati dalje teh roparskih razmer. Sobotni shod mora biti tak kakor jih že dolgo ni videlo celjsko Slovenstvo!

Glavni zbor narodne stranke, oktobersko slavlje Zveze narodnih društev v Celju na nedeljo 5. oktobra!

Osnovanje trgovsko-obrtne kreditne zadruge v Celju.

Od načelstva trgovsko-obrtne kreditne zadruge smo prejeli sledeči dopis:

Te dni se je izvršil za slovensko trgovino in obrt na Spodnjem Štajerskem tako važen korak, da ga moramo širši javnosti razložiti.

Znano je, da pri nas slovenske trgovine in obrt pred prilično 25 leti takorekoč ni bilo. Nihče ni poznal tega stanu in nihče vprašal, če je slovenskemu narodu potreben ali ne, dočim so v naših mestih in trgih gospodarili naši narodni nasprotniki in si polnili žepe s slovenskim denarjem.

Kakor v vseh strokah, napredovala je tudi organizacija slovenskega obrtništva in trgovstva v zadnjih 20 letih na Spodnjem Štajerskem vidno. Binkoštni obrtni shod pretečenega leta je pokazal, da obrtni in trgovski stan ni še mrtel, da živi in hoče napredovati. Poprej nepoznan stan razvil se je v kratkem času do one stopinje, da se ga ne da več utajiti, temveč bo imel v bodoče v narodnih gospodarskih vprašanjih odločilno besedo.

Poleg kmetskega stanu in stanov z višjo izobrazbo je narodu potreben trgovski in obrtni takozvani srednji stan, kateri tvori temelj narodnega gospodarskega vprašanja. Kadar bo ta stan gmotno neodvisen in zaveden, ne bo potrebno, se pripraviti za slovenske rešitev posameznih aktov, ker bodo dejanske potrebe postale takšne, da bodo nemški uradniki pri državnih uradih in železnici nemogoči. V primeru nam lahko služijo spodnještajerska mesta in trgi, katere smatrajo radi peščice nemškutarjev za nemško posest.

Pred 25 leti so se začeli snovati slovenski denarni zavodi, kar je bilo gotovo koristno in najpotrebnejše, in vsakdo bo uvidel, da se je s tem narodu mnogo pomagalo, ker se je izločil upliv nemškega kapitala na naš kmečki stan.

Vsi ti zavodi so pa osnovani v pretežni večini za hipotekarni kredit, dočim obrtniku in trgovcu, če ni imel posestva, na njegovo delo, na zalogo blaga ali pa na knjižne tirjatve ni bilo možno dobiti kredita ali pa le z dobrimi poroki.

Da se razvoj slovenskega obrtništva in trgovstva na Spodnjem Štajerskem omogoči tudi v gmotnem, vršil se je meseca marca t. l. sestanek, na katerem se je sklenilo ustanoviti Trgovsko-obrtno kreditno zadruge v Celju, ko bode podpisanih 100 deležev po 100 kron.

Ker je bil ta pogoj v kratkem času izpolnjen in so se predložila pravila v registrovanje ter so vsled sklepa c. kr. okrožnega sodišča v Celju z dne 22. julija t. l. vpisana v zadržni register.

Uradni prostori Trgovske obrtne zadruge so v hiši gosp. Volauška na Ringu, v neposredni bližini pošte, kolodvora in davkarije. Uradni dan je vsak torek in petek od 9. do 12. ure popoldne, posluje pa vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne, izvzemši nedelj in praznikov ter se sprejemajo hranilne vloge in dajejo strankam pojasnila.

Trgovina in obrt prevede na leto največ denarja. Stotisoče, da celo milijone znaša promet, s katerim upravlja ta stan v svojih obratovališčih in ako se vsi stanovski tovariši oklenejo tega zavoda, mora v teku časa ta denarni zavod postati eden največjih in najmočnejših na Spodnjem Štajerskem.

Vsakega obrtnika in trgovca dolžnost je, se posluževati pri iakasiranju svojih računov, faktur in knjižnih tirjatev našega stanovskega denarnega zavoda in da stopi k istemu v zvezo k tekočem računu, nadalje da nalaga vse dnevne izkupičke in hranilne vloge pri našem zavodu, obratno pa da pusti svoja plačila nakazati potom zadruge. Vsa tozadevna pojasnila daje zadruge pisмено ali ustmeno.

Zavod je ustanovljen v prvi vrsti za trgovce in obrtnike ter smejo biti v načelstvo izvoljeni samo trgovci in obrtniki.

Prepričani smo, da se slovensko trgovstvo in obrtništvo zaveda naloge, katero si je z ustanovitvijo tega zavoda postavilo in da bode vsak

obrniki in trgovci zastavil ves svoj upliv, da se bo Trgovsko-obrtna zadruge v Celju razvila do one stopinje, ki je obrtnemu in trgovskemu stanu primerpa.

Doneski k glavnemu zboru Narodne stranke za Štajersko.

II. Razmere v gornjeradgonskem okraju

Uverjen sem, da ima Narodna stranka smisel za naš okraj in ga bo imel tudi njen glavni zbor, zato Vam pošiljam, g. urednik, nekaj misli ter iste napišite v „Narodnem Listu“. Želel bi, da bi se na glavnem zboru posvetilo tudi nekaj časa razmeram v našem okraju, da tako vsaj po malem začnemo jadрати k narodnemu, gospodarskemu in prosvetnemu preporodu v okraju.

Slovenski štajerski javnosti je gotovo znano, da prihaja v naš okraj silno malo narodnega duha. Žalibog moramo reči, da nas narodni krogi nič prav ne poznajo, nočejo med nas in nam ne dajejo inicijative za narodnopolitično gibanje. Mogoče se nas ogibajo zato, ker mislijo, da ima naš okraj brezpogojno v zakupu pokvarjeni mednarodni klerikalizem, ki seveda noče delati na ljubo klerikalni stranki preprirov z Nemci. Toda klerikalna stranka bo v okraju skoraj doslužila. Splošen je odpor proti nji, četudi le na tihem. Samostojno politično mišljenje se že pojavlja v taki meri, da če bodo pravi narodni buditelji prišli med nas s svojimi nazori, bodo isti zdravi nanki elektrizirali okraj in to tako silno, da bo naš človek zavrgel klerikalizem ter se oklenil novodobnega političnega življenja in mišljenja, katero je v Narodni stranki.

Kakor živimo sedaj, tako nam več ni mogoče nadaljevati. Klerikalizem si prilagaja naš okraj, s svojo nedelavnostjo, ga tira v roke pan-germanizma. Nemškutarija, ki se tako naglo širi in ima začrtano pot od Radgone proti Ljutomeru, je upliven činitelj v okraju, a klerikalna stranka nima eneržije, se proti nji postaviti. Ne, kaj tacega ne sme ona duhovniška stranka, ki pozna boj le proti slovenski Narodni stranki, a proti nemškutariji noče ničesar storiti v našem okraju. Zato je umljivo, ako zgublja klerikalna stranka kredit v našem okraju. Kedo bi ji tudi mogel biti naklonjen, ko prostovoljno brez odpora dopušča vse nemškutarske nepostavnosti, ko gleda, da bi naš človek bil njen zvest in suženjski pristaš, ne gleda pa ali se bo bojeval proti nemškutariji temveč zahteva, naj se vsak zadostno bojuje proti samostojnim, narodnim možem, kateri so siti klerikalnih mahinacij in klečeplazenja pred Nemci.

Ali beremo kedaj v „Slov. Gosp.“ veliko o boju proti nemškutariji? Skoraj nikoli! In proti narodno zaslužnim možem vedno in kako nesramne dopise!

Pa naj zadostuje za sedaj. Le toliko naj rečemo, Narodna stranka, ti nam ustvari novo narodno življenje v okraju in glavni zbor iste obravnavaj o njem, ne črtaj ga iz programa, vedi, da si želimo živeti kot narod na tej severni točki, da hočemo posnemati primorske Slovence. In v to pomozi Narodna stranka!

Slovenci!

Zopet se bliža dan 20. septembra, obletnica dneva, kateri mora ostati vsakemu izmed nas v neizbrisnem spominu!

Ta dan so si izbrali spodnještajerski napredni slovenski akademiki za svoj narodni praznik, katerega hočejo tudi letos proslaviti najlepše na ta način, da bodo hodili po celem Spodnještajerskem od hiše do hiše do hiše zavednih narodnjakov ter nabirali prispevke v narodne in kulturne namene slovenske: za družbo sv. Cirila in Metoda, za dijaška podporna društva, za ljudske knjižnice itd.

Sprejmite prijazno nabiratelje in nabirateljce, ki bodo pobirali za „Narodno zbirko“; oni ne nabirajo zase, temveč se žrtvujejo v korist svojega naroda.

Vsak zaveden Slovenec prispevaj ta dan po svoji moči!

„Klub naprednih slov. akademikov v Celju“.

Beležke.

Osemindvajseta velika skupščina Ciril-Metodove Družbe. Letos se je vršila velika skupščina Ciril-Metodove Družbe v Domžalah na Kranjskem na praznik dne 8. septembra. Mnogoštevilne udeležence je peljal iz Ljubljane v Domžale poseben vlak. Na domžalskem kolodvoru se je vršil prisrčen in slovesen sprejem. Pozdravil je skupščinarje g. Andrej Slokar. Odgovoril mu je prvomestnik CMD, vladni svetnik Senekovič, ki je naglašal da moramo složno delati za naše slovensko šolstvo; s tem pokažemo nasprotniku, da ima naš narod dost

življenskih sil v sebi in da ne bo izginil kakor bi radi naši nasprotniki. S kolodvora se je vil veličasten sprevod s Sokolom in godbo na čelu v domžalski, krasno urejeni Sokolski dom, kjer se je vršila glavna skupščina. Vodil jo je prvemestnik Senekovič, poročala sta tajnik, prof. dr. Šlebinger in blagajnik notar Hudovernik. Iz tajniškega poročila omenjamo, da je družba lani otvorila novo šolo v Trstu; v Trstu štejejo sedaj družbine šole 31 razredov z 1.722 otroci, vsega skupaj pa je vzdrževala lani CMD 8 ljudskih šol in 19 otroških vrtcev s skupno 3.692 otroci. To je ogromno narodno delo in čuditi se je našim duhovnikom, da strastno rujejo proti Ciril-Metodovi Družbi! Število vseh CMD podružnic je znašalo lani 286 z 18.000 članicami in člani; od teh je na Štajerskem 95 s približno 4.800 članicami in člani. Ciril-Metodova družba je torej poleg Mohorjeve družbe ena izmed najmočnejših društvenih organizacij na Slovenskem. Za vzdrževanje šol je izdala lani CMD, kakor posnamemo iz blagajniškega poročila, K 134.000, za nove šolske stavbe K 322.909. Ogromne številke, velike svote, ki so jih nabrala in darovala dobra plemenita slovenska srca! Raznih dohodkov je imela lani družba skupaj K 175.929; k temu pridejo volila (lani Fabjančičevo v znesku 31.850 K, letos Babičovo in še manjša volila). Čisto družbino premoženje znaša nad jeden milijon K, za naše razmere lepa vrsta! Štajerske podružnice so s svojimi prispevki napram l. 1911 za K 2.050 nazadovale. Med časniki je nabral za družbo največ „Slov. Narod“ (3.737 K), potem pa naš „Nar. list“ (317 K). V vodstvo so bili na to izvoljeni A. Senekovič; dr. Jos. Abram, dr. Ivan Tavčar, Ivan Kejžar in dr. Karel Koderman, v nadzorstvo dr. Fr. Ilešič, Matej Kante, dr. Vladimir Ravnihar, Matija Rode in dr. A. Božič, v razsodništvo Fran Pahernik, dr. Fr. Tekavič, dr. Triller, dr. Franjo Rosina in notar Marinček.

Za glavni zbor Narodne stranke v nedeljo, dne 5. oktobra se je treba že sedaj pripravljati po celi deželi. Svoje prijatelje in somišljenike prosimo, naj skrbijo za to, da bo vsaka občina zastopana vsaj po enem možu. Trgi pa naj pripravijo večje udeležbo. Natančni vspeji glavnega zbora priobčimo prihodnji teden. Obeta se nam udeležba tudi od bratskih strank na Kranjskem in Goriškem.

Oktoberko slavje Zveze narodnih društev. Na delu je že ducate rok, da pripravljajo to slavje, ki glede svoje mnogovrstnosti in zabavnosti ne bo v ničemer zaostajalo za lanskim. Naše narodne gospe in gospodične bodo v raznih šotorih skrbale za pogostitev občinstva, pripravljale se srečolov z originalnimi dobitki, vinska poskušnja in še mnogo drugega. Koncert bo preskrbel orhester narodne godbe, znani izborni pevski zbor Celjskega pevskega društva bo tudi nastopil. Obeta se nam obisk nekaterih zunanjih pevskih društev. Lepaki se te dni razpošljejo.

Velik požar so imeli v četrtek v zgornještajerskem mestecu Murau. Vsled neke eksplozije v usnjariji Bonderer je izbruhnil požar, ki je uničil pet hiš in več gospodarskih poslopij popolnoma, na dveh ste pa zgoreli strehi. S pomočjo gasilnih društev iz cele okolice in pa vojaštva iz Judenburga so ogenj komaj omejili.

Kolera. Iz Zagreba poročajo: Kolera se po Slavoniji grozno širi. Od ponedeljka do torka je zbolelo na novo 15 oseb; štiri so že umrle. Dunajski zdravniki dr. Klinger, ki se je vračal iz Srbije na Dunaj in je zbolel v Vukovaru, je že umrl. Vsega skupaj je zbolelo doslej na Hrvaškem in v Slavoniji na koleri 139 oseb, 56 jih je umrlo. — **Iz Belgrada** poročajo: Navlic vsem zdravstvenim odredbam se kolera v Nišu in okolici širi. V zadnjih 5 dneh je zbolelo na novo 80 oseb. Mnogo jih je že umrlo. V Belgradu samem sta dva nova slučaja bolezn. — **Iz Sarajeva** poročajo: Vsega skupaj je sedaj v Bosni bolnih na koleri 23 oseb. V Brčki, Janji in Glasovcu so se pojavili novi slučaji kolere. — **Iz Badimpešte** poročajo: V zadnjih dneh se je pojavilo na južnem in vzhodnem Ogrskem 16 novih slučajev kolere.

Neurja v Galiciji. Koncem minulega tedna so razsajale po Galiciji strašne nevihte. Mnogo okrajev je letos bilo že sedmič poplavljenih. Ure in ure daleč stoji vsa dežela pod vodo. Ljudstvo se boji lakote. Mnogo ljudi je vsled naraslih rek in potokov utonilo.

Kaplan kot morilec. Iz Novega Jorka poročajo: Pred dobrimi osmimi dnevi so našli v reki Hudson razteleseno truplo mladega dekleta. Posamezni udje so bili zvezani posebej v zavoje in vrženi v vodo. Policija je dognala, da je to nesrečno dekle Ana Aumüller, ki je služila pri fari Sv. Bonifacija v Novem Jorku. Kmalu so tudi imeli morilca; je to nemški kaplan Hans Šmid, 33 let star, rojen v Ašafenburgu na Nemškem. Pred 6 leti se je preselil v Ameriko. Imel je z Aumüllerjevo razmerje, ki se ga je pa naveličal in dekle konečno na tako grozen način spravil s sveta. Šmida so uklenili v cerkvi pred oltarjem ko je bral mašo. (!) Svoje dejanje je že priznal in povedal tudi, da se je sam z Aumüllerjevo cerkveno poročil, da bi si pomiril vsc. (!)

Iz Gradea. „Tagespost“ poroča, da name-rava štajerska družba za proizvodnjo električne sile napeljati močen tok iz Maribora čez Lipnico in Lieboško dolino v Peggau ter preskrbovati posamezne kraje z električno lučjo in energijo.

Iz Gradea. Kmetijska podružnica za graško okolico razpošilja vabila na kmečki zbor, ki bi se naj vršil dne 28. septembra ob 10. uri dopoldne v graških Aninih dvoranah. — Prejšnji dan se bo na „jesenskem sejnu“ v Gradcu otvorila ob navzočnosti poljedelskega ministra dr. Zengerja kmetijska razstava. Ker so Slovenci izključeni od te razstave, jim tudi udeležbe na gori omenjenem kmečkem zboru ni priporočati.

Sneg je zapadel minuli teden na višje gore po Srednjem in Gornjem Štajerskem. Razsajali so hudi snežni viharji. Vreme se je zelo ohladilo.

Celjski okraj.

Dvajsetletnica veletrgovine A. Kolenc v Celju. V ponedeljek, dne 15. septembra je minilo dvajset let, kar se je sedanji veletržec A. Kolenc v Celju nastanil v našem mestu kot samostojni trgovec. Prevzel je špicerijsko trgovino Šuen vis-a-vis sedanjemu „Narodnemu domu“. Pozneje je bil nekaj časa „pri kroni“ in ko je bil „Nar. dom“ postavljen, se je preselil vanj. Ko se je nastanil Kolenc kot trgovec v Celju, so vladale tu še dosti neznosnejše razmere kot sedaj. Nemško trgovstvo se je čutilo močno in ošabno je prerokovalo mlademu trgovcu Kolencu kot „slovenskemu hujskaču“, da ga bo kmalu vzela slana. S svojo delavnostjo in vestnostjo pa je spravil Kolenc tako daleč, da si je mogel kupiti l. 1904 na Graški cesti veliko hišo, v kateri še sedaj prebiva in kupčuje. V 20 letih so se razvile iz prvotno skromnega Kolenčevega podjetja 4 trgovine; ena na debelo, ki jo vodi g. Kolenc sam in ki ima zveze po celi deželi ter daleč izven nje, tri pa na drobno. G. Anton Kolenc je naš štajerski rojak z Ljubnega; kot mlad dečko je šel brez groša po svetu in je vedel iz sebe napraviti uglednega ter premožnega moža. Delal pa ni le pridno kot celjski trgovec za se, pomagal je tudi drugod krepiti celjsko Slovenstvo politično in gospodarsko. Svojega slovenskega rodu se ni nikoli sramoval javno in odločno pokazati; kakor znano, se ga je še lani obtožilo nasilstva proti celjskemu policaju Prettnertju a je bil oproščen. Take moze rabimo celjski Slovenci v svojem boju in zato kličemo g. Kolencu in njegovemu podjetju: še na mnoga leta!

Tesnopolni, strojeplni in — če bo dovolj prigrasov — tudi knjigovodstveni tečaj se v Celju prične mesca oktobra. Priglase je takoj vposlati na naslov g. Ign. Založnik-a, zasebnega uradnika v Celju. Učne ure se bodo tako določile, da bo udeležba osobito tudi trgovskim uslužbencem omogočena. Pogoji bodo skrajno ugodni in se bodo udeležencem pravočasno naznanili.

Sestanek slovenskih trgovcev se vrši v četrtek, dne 18. septembra v gostilni g. Plevčaka v Gaberjih pri Celju.

Iz Celja. (Veselica „Kluba slov. kolesarjev“.) V nedeljo 21. t. m. popoldne priredi „Klub slov. kolesarjev v Celju“ od gostilne Krušič na Ljubljanski cesti do Petrovč in nazaj veliko kolesarsko dirko. Po dirki se vrši kolesarska veselica pri g. Krušiču. Na sporedu je med drugim zanimivo streljanje na kozla, nastop pevskega in tamburaškega zbora „Slov. del. podp. društva“. Upamo, da se slavno občinstvo iz Celja in okolice kakor tudi bratje kolesarji iz Žalca, Št. Pavla, Braslovč itd. udeležijo te prireditve v tako obilnem številu kot zadnje kolesarske slavnosti. Zdravo!

Celjsko porotno sodišče. V ponedeljek je bil obsojen Jožef Vodušek iz Ngonje v šoštanj-skem okraju zaradi požiga in zapeljevanju k krivemu pričevanju na tri leta ječe. V torek ste stali pred porotniki dve detomorilki; prva Marija Gorinšek iz Tepanjskega vrha je bila obsojena na 3 mesece zapore, a je kazen že s preiskovalnim zaporom odsedela, druga, Tereza Mastnak iz Lokarja pri Št. Jurju ob Juž. žel. je pa bila oproščena.

Iz Celja. Nad vse sijajno je uspela ljudska slavnost, ki jo je priredil ob priliki otvoritve pete svoje javne ljudske knjižnice „Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju“ dne 8. t. m. v narodno ogroženem Velenju. Ob 2. uri popoldne je pripeljal vlak mnogoštevilne goste iz Celja in cele Savinske in Šaleške doline, da se udeležijo slavnosti. Na kolodvoru pričakovali so nas zastopniki narodnega občinstva velenjskega in v imenu tamošnje C. M. podružnice pozdravil je v navdušenih besedah došle goste g. dr. J. Pirnat. Za prijazen sprejem in bodrilne besede zahvalil se mu je predsednik „Kluba“ tov. Franci Hrašovec, nakar je vrlo celjsko pevsko društvo ob velikem navdušenju vseh navzočih zapelo pesem „Od Urala do Triglava“. Vsi udeleženci odkorakali so nato skupno v slovensko ljudsko šolo k slavnostni otvoritvi klubove ljudske knjižnice. Ob ustupu v šolo presenetila nas je mala gospodična Skazova, ki je s šopkom v roki v lepih besedah pozdravila vse navzoče. — Nato je otvoril predsednik „Kluba“ javno ljudsko knjižnico. Omenil je v kratkih potezah pomen ljudskih knjižnic v obče za ljudsko izobrazbo ter izročil knjižnico v varstvo tamošnjim rodoljubom. V imenu tamošnjega prebivalstva zahvalil se je g. dr. Pirnat ter izražal npanje, da bode seme, ki se je zasejalo z ustanovitvijo te knjižnice, obrodilo gotovo obilen sad! Sledila je na vrtu narodne gostilne Ježovnik-ove velika ljudska slavnost, ki se je v

vsakem oziru obnesla izborna! Kmalu se je razvilo veselo vrvenje po okusno dekoriranih šotorih in lepo pripravljenem veselicnem prostoru. Šmartinska godba je pridno svirala; pravi umetniški užitek pa nam je nudilo slavno celjsko pevsko društvo pod spretnim vodstvom jur. Perča s svojim moškim in mešanim zborom, za kar je tudi želo burno priznanje! Vrle narodne dame pa so se potrudile, da so v vsakem oziru ustregle občinstvu; njim gre — kakor vedno — v prvi vrsti zasluga, da je veselica tako izborna uspela! Omeniti moramo tudi ples, ki je nudil zlasti mladim veliko zabave.

Desetletnica žalskega „Sokola“. Trg Žalec je obhajal v nedeljo na sijajen način desetletnico svojega „Sokola“. Ustanovljen je bil l. 1901 kot odsek celjskega „Sokola“, l. 1903 pa se je razvil v samostojno društvo, ki je tako lepo in hitro napredovalo, da je moglo že l. 1907 razviti lasten prapor. V nedeljo pa je priredilo v spomin svoje desetletnice eno najlepših sokolskih slavnosti, kar smo jih videli letos na Spodnjem Štajerskem. Ob 3. uri popoldne se je vršil sprejem na kolodvoru, potem je bil odhod sokolstva po trgu in pozdrav pred občinsko hišo. Tam je čakal sokole celi trški občinski zastop z županom Šircom in podžupanom Roblekom na čelu. Sokolstvo je na to pozdravil podžupan Roblek, odgovarjali so mu Piki, Smertnik in dež. poslanec dr. Kukovec. Od občinske hiše se je vil sprevod z godbo in občinskim zastopom na čelu proti vrtu g. Robleka. Bil je to prekrasen prizor: 150 krojev članstva, sokolice, naraščaj, vse se je družilo v pestro barvno sliko. Telovadba, ki so jo vodili bratje Kuvec, Moškon in Jerin, je bila tako odlična, da se gledalci niso mogli nagledati. Ljudska slavnost, pri kateri je govoril dr. Karlovšek, je uspela tudi na vsestransko zadovoljnost. Žalec se je s to dobro pripravljeno slavnostjo imenitno postavil in mu moramo na njej le častitati! Posebno veselo je bilo gledati tisoče kmečkega ljudstva iz cele doline, ki je prihitelo v Žalec, da pokaže svojo naklonjenost in simpatije vrlim našim sokolom.

Iz Laškega trga. Tik kolodvora stojita dve lepi jablani, ki ste obloženi z jabolki in poleg tega lepo cvetita, da je vse belo.

Iz Gaberje pri Celju. Ciril in Metodova podružnica za Gaberje in okolico priredi dne 12. oktobra v „Sokolskem domu“ veliko vinsko trgatev. Opozarjamo že danes na to veliko prireditev, koja je nudila vsako leto obilo zabave, obenem pa prosimo ostala društva, da se na to prireditev ozirajo.

V Bečel ob Savinji se je na posredovanje deželnega živinorejskega nadzornika Jelovška ustanovila bikorejska zadruga za gojenje marijadvorske pasme. K zadrugi je doslej pristopilo 19 članov. Načelnik je g. A. Turnšek ml.

V Hrastniku se je na posredovanje deželnega živinorejskega nadzornika Jelovška ustanovila bikorejska zadruga za nakup in skupno rejo plemenskih bikov murpoljske pasme. Načelnik je g. Martin Gričar. K zadrugi je doslej pristopilo 20 članov.

Iz Trbovelj. Veselica moške podružnice C. M. družbe 21. sept. obeta biti sodeč po predpripravi, nekaj izvanrednega. Dosedaj so se že prijavili naši sosede od blizu in daleč svojo udeležbo. To bode pa tudi ena največjih prireditev letošnje leto v naši trboveljski dolini. Nikdo naj ne zamudi prilike in naj poleti isti vam peš ali z avtomobilom (kateri bode vozil k vsakem vlakcu) v Trbovlje pod 200 letno lipo, kjer bode našel dovolj užitka in zabave. Pri veselici svira polnoštevilna godba „Pazniškega in delavskega podpornega društva“ v Trbovljah. Slovenci, vsi ta dan v Trbovlje!

Iz Št. Petra v Savinski dolini. Naša požarna bramba slavi letos svojo tridesetletnico. V ta namen priredi v nedeljo, dne 28. septembra veliko veselico na vrtu g. Šribarja v Doberteši vasi. Spored bo jako zanimiv. Igrali se bosta dve šaljivi enodejanki. Vsa okoliška društva prosimo, da se ozirajo na našo prireditev ter nas v obilnem številu obiščejo, da na ta način primerno proslavimo tridesetleten obstanek tega prekoristnega društva.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal nadučitelj g. Anton Gnus na Dolu znesek K 14'30, nabran o priliki praznovanja 29 letnice mature od tovarišev v Št. Jurju ob Jož. žel.

Mesto venca na krsto svojega nečaka Karla Schwentnerja je daroval celjski „Dijaški kuhinji“ vranski nadutitelj Kramar 10 K. Prisrčna hvala.

Šolski otrok tat in vlomilec. V mesecu avgustu se je izvršilo v okolici Rimskih toplic več tatvin in vlomov. Storilcu dolgo časa niso mogli priti na sled, radi tega je postajal vedno bolj predrzen. Dne 5. t. m. je zasačila natakarka Ana Razboršek v gostilni „pri stari pošti“ 12-letnega delavčevega sina Janeza Romih iz Rimskih toplic v trenutku, ko je ravno iz omare odnesel okrog 50 kron nikelnastega in srebrnega denarja ter je zbežal. Ko se ga je zasledovalo, je mladi izumovč, ko je videl, da ne more uteči, pometal denar na vse strani proč, nakar se ga je vjelo. Denarja se je našlo samo 17 K 72 vin. Fant se je potepal dalj časa okrog, je pijančeval po gostilnah, imel več ur in drugih predmetov. Bil je za vlome dobro pripravljen. Iz šole je imel skrajno slabo spričevalo.

Sirolin "Roche" olajša in ozdravi prsne bolezni, kašelj, nahod, influenco, astma. Originalni zavoj po 4 K se dobi v vseh lekarnah.

Iz Laškega trga. Vsled zelo nizke živinske cene, pri kateri pa naši mesarji — po njih zatrdilo, zmiraj „gor plačajo“, se naši živinorejci poprašujejo, kam bo to prišlo, ker cena zmiraj pada, a davki pa rastejo. Nekateri so sedaj do spoznanja prišli, da so ob času državnoborskih volitev od g. Benkoviča in nekega Žebota, kateri je za njim slinil — bili nafačani. Obljubljalo se je takrat kmetom vnovčevanje živine po nekakem takem društvu, ki bo plačevalo vedno visoke cene. A te obljube so splavale po vodi. Seveda, zamorec, dolžnost si storil, g. Benkoviča volil, sedaj pa znaš odstopiti, živino pa prodajaj komur hočeš in po kaki ceni moreš! Pa tudi v Laškem trgu samem so razmere kaj žalostne. Pravilo se mi je, da Vorschusskassa kakor nemški brivec vključ Södmarkini podpori — slabo vozita. — Soproga bodočega župana F. Fretzeta je baje ušla. Gospod Windisch, bodoči obč. svetnik, se pa po prleško „prđuša“, da on noče biti pri županu F. Fretzetu za obč. svetnika. Položaj torej obupen; gg. Benkovič, Žebot in Södmarka na krmilo!

Moška podružnica sv. C. in M. v Trbovljah priredi v nedeljo, dne 21. septembra t. l. popoldan veliko ljudsko veselico pod 200 letno lipo pri Špancu v Trbovljah. V slučaju neugodnega vremena preloži se na prihodnjo nedeljo. Priprava za vsestransko zabavo je v polnem teku. Naklonjenost slav. občinstva napram takim prireditvam se je vsakokrat izvanredno izkazala, to upamo tudi sedaj. Odbor.

Trški občinski odbor v Rečel je imenoval mozirskega nadučitelja Praprotnika zaradi njegovega delovanja v prid sadjerejstvu za častnega občana.

Gornjegrajski okrajni zastop bo gradil v Pastem polju čez Dreto nov most, čigar stroški so proračunjeni na 10.000 K.

Imenovan je sodni kancelist Franc Flux v Gornjemgradu za oficijala.

Iz Šmartna ob Dreti. Dne 9. septembra je bil za župana širne občine Bočna izvoljen posestnik gosp. Franc Zagožen na veselje vseh soobčanov, ker bomo vendar imeli v bližini občinski urad, da mu ne bo treba cele ure romati, kdor ima z županstvom kaj opraviti. Ljudje so nenevadno veseli tega pojave; to veselje so nam oznanili strelci iz možnarjev. Sedaj je bil občinski urad z županom na Križu, kako neprilicno! Pri tej volitvi je bilo razočaranje. Župan „koadjutor“ je propadel, kdo bi to pričakoval? Tinče, usoda ne prizanesi. Koliko bo treba časa, da bi se znala ta stvar popraviti!

Prva južnoštajerska hmeljska razstava v Žalcu se je po izreku strokovnjakov sijajno obnesla, je našla vsestransko priznanje ter kaže pravo sliko našega vedno napredujočega hmeljarstva. Komisija za razsojevanje hmeljskih vzorcev je priznala naslednjim hmeljarjem darila in sicer za golding: gospej Tereziji dr. Štribarjevi v Drešnji vasi, p. Petrovče, sreb. državno kolajno, diplomu in 70 K kot darilo hmeljarjev, g. Josipu Širci, županu v Žalcu, sreb. državno kolajno, diplomu in 5 K od dež. odbora, g. Francu Plaskanu v Orli vasi, p. Braslovče, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 15 K od dež. odbora, g. Vinku Šteinerju v Petrovčah, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 15 K od dež. odbora, g. dr. M. Štribarju v Drešnji vasi, p. Petrovče, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 15 K od dež. odbora, g. Karlu Janiču v Žalcu, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 15 K od dež. odbora, g. Franju Robleku v Žalcu, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 10 K od dežel. odbora, g. Andreju Antlogu, županu v Gotovljah, p. Žalec, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 10 K od dež. odbora, g. Francu Piklu mlaj. v Žalcu, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 10 K od dež. odbora, g. Francu Cukali v Gomilskem, bron. državno kolajno, g. Francu Osetu, na Vranskem bron. državno kolajno, g. Edvardu Kukecu v Žalcu, bron. državno kolajno. Za pozni hmelj: g. Edvardu Kukecu v Žalcu, sreb. državno kolajno, diplomu in 30 K kot darilo hmeljarjev, g. Blažu Brinoven v Gotovljah, p. Žalec, sreb. kolajno kmet. družbe, diplomu in 10 K dežel. odbora, g. Karlu Janiču v Žalcu, bronasto državno kolajno. Darila se bodo razdelila v nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. uri predpoldne; diplomi se bodo naknadno razposlali. Po razdelitvi se bodo razstava zaključila. Društveno vodstvo.

Mariborski okraj.

Mariborske Ciril - Metodove podružnice so so prispevale za pretekli mesec v Ljubljano sledeče prispevke: (moška:) narodni drvek 12 K 35 vin., nabiralnik v „Nar. domu“ 12 K in darilo gospoda Medveda v Boh. Bistrici 1 K; (ž.) članarina 42 K, nabiralnik v „Nar. domu“ 15 K 60 vin., v Medvedovi gostilni 6 K 60 vin., skupaj K 89'55.

V Studencih pri Mariboru sta se v petek popoldne sprla železniški delavec Berlek in žena. Mož je očital utemeljeno svoji ženi, da se z drugimi vlačil in je v jezi vrgel stolček za njo, ne da bi jo zadel. Na to ga je njegova „boljša“ polovica zahrbtno napadla in mu porinila v hrbet ostri žepni nož. Predrla mu je pleča in ranila pljuča. Težko ranjenega moža so spravili v bolnišnico. Berlekova ima dva otroka, enega tri, drugega štiri leta starega in je tik pred porodom.

Zveza jugoslovanskih železničarjev — podružnica Maribor, vljudno vabi na vrtno veselico v nedeljo, dne 21. septembra 1913 na vrtu „Nar. doma“ v Mariboru. Spored: Godba, petje, šaljivi nastopi, srečolov in prosta zabava. Zvečer ples v mali dvorani. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 30. vin., otroci v spremstvu starišev prosti. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“. Čisti dobiček je namenjen društvenemu podpor-nemu skladu. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Iz Maribora. Iz kazenskega oddelka c. kr. okrajnega sodišča v Mariboru so polagoma odpravili vso slovenščino ter se pišejo vsi protokoli in razsodbe samo nemško. Pri civilnem oddelku je imela do najnovejšega časa slovenščina večje pravice, ki se jih sedaj skuša zatreti na ta način, da je za ta oddelk določenih nekaj zapisnikov, ki slovensko ne znajo, ali nočejo znati. Zato so začeli tudi pri slovenskih obravnava pisati — nemške protokole in izdajati nemške razsodbe. Če bodo slovenski odvetniki s to novo prakso zadovoljni, je seveda drugo vprašanje.

Iz Maribora. (Izžrebanje porotnikov.) Za tretje zasedanje porotnega sodišča v Mariboru so bili izžrebani sledeči gospodje kot glavni porotniki: iz Maribora: Aleks. Altenburger, kantiner; Karel Barta, orožniški stražmojster v pokoju; Jožef Dufek, zasebnik; Franc Kager, pasar; Jožef Kirbiš, mesar; iz mariborskega glavarstva: Ferdinand Golob od Sv. Trojice; Peter Gorjup iz Jurjevega dola; Henrik Sollag od Sv. Lenarta; Ludvik Kosar iz Zg. Porčiča; Anton Lorbek iz Kamnice; Mihael Hlade iz Jelovca; Aleksander Hojnig iz Ranč; Franc Bait iz Rošpoha; Jožef Weingerl iz Slemna; Ferdinand Jagrič iz Selnice ob Dravi; Jurij Lameschnig iz Štrihovca; Jurij Peitler iz Kumna; Pavel Škerbinjek iz Kumna; Anton Puckl iz Pobreža; Jakob Grašič iz Bohove; Anton Strasser iz Zg. Poljskave; Janez Grundner iz Poljčan; Jožef Verhovnik iz Spod. Novevasi; iz Ptuj: Franc Kukovec, ključavničar; Karel Kosar, hotelir; Janez Luttenberger, mesar; Franc Wessiak, kolar; iz Ljutomerskega glavarstva: Franc Gorički, posestnik iz Čakove; Franc Korošec, trgovec v Zg. Radgoni; Janez Erjavc, notarski uradnik v Ljutomeru; Vid Magdič, posestnik v Ključarovcih; iz slovenjgraškega glavarstva: Andrej Koltsch z Mute; Franc Kikel iz Ribnice. Namestniki: Alojz Riha, instalater; Janez Roy, trgovec; Janez Scherfler, gostilničar; Valentin Schafthaler, gostilničar; Ignac Tischler, trgovec; Anton Turk, hišni posestnik; Ferdinand Wagrاندl, steklar; Venčeslav Wanek, dimnikar; Jakob Žager, mizar; vsi iz Maribora.

Iz Selnice ob Dravi. Sokolska slavnost dne 7. septembra se je v vsakem oziru krasno obnesla. Telovadni nastop je bil izboren. Zastopana so bila bratska društva iz Maribora, Št. Lenarta in Gradca. Vreme je ostalo ugodno in ob zvokih narodne godbe iz Ruš se je razvila prav živahna zabava. Le prezgodaj je zadonelo znamenje k odhodu in nas ločilo od milih bratov. V imenu Mariborskega Sokola se je br. Pajnhart v navdušenem govoru poslovil od ostalih, ki jim je s svojimi jedernatimi besedami užgal pogum in srce.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. poročajo, da cvete tam cela jablan. To bi kazalo, da imamo pričakovati na jesen milo vreme.

Umrl je v Račah posestnik Štefan Sernko, 76 let star.

Iz Studenc. Županom je bil izvoljen dne 12. t. m. g. Franc Koropec.

Iz Poljčan. Snuje se vožnja z avtomobilom Polčane-Brežice. Res nujna potreba.

Iz Makol. Tukajšnja pošta je dobila gđ. Lendovšek. Merodajni krogi poskrbite, da izgine samo nemški napis na poštnem vozu!

Iz Dravinske doline. Vinska letina pri nas še dokaj dobro kaže. Grozdje počasi dozoreva. Le rizling močno trpi vsled plesnivca. Ako bo vreme še nadalje tako streglo grozdju kot dozdej, bomo imeli izvrstno kapljico.

Pri Sv. Martinu na Pohorju je udarila v petek zvečer strela v hleve posestnika Vošnika, kateri so zgoreli s krmo in snopjem vred. Vošnik je bil le za malo vsoto zavarovan.

Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah so našli blizu cerkve neznanega obešenega moškega.

Steckenpferd - lilijno - mlečno milo

Bergmann & Co., Dečín n. L. (Tetschen a. E.)

ostane slejkoprej nedoseženo v učinku zoper pege ter pri umnem negovanju kože in lepote, kar je z dnevno prihajajočimi priznanji nepobitno dokazano. Po 80 v se dobi v lekarnah, drogerijah, parfimerijah itd. — Istotako izborna je Bergmannova lilijna krema „Mamera“ za ohranjanje nežnih ženskih rok; v tubah po 70 v se dobi povsod. 147 50-21

Ptujski okraj.

Avstrijsko vinarsko društvo priredi 22. septembra na Osterbergerjevem posestvu v Domajni v Zg. Halozah praktičen pouk o razstreljevanju zemlje, bodisi za rigolanje vinogradov, kopanje drevesnih jam ali za rahljanje zemlje v starih sadovnjakih in podiranje gozdnih dreves tes izkopavanje drevesnih šotorov z novim „Dinamon I.“ imenovanim razstrelivom. To je samoočebni tako brez vsake nevarnosti, da se razpošilja celo s pošto, vendar pa ima veliko večjo razstrelilno moč, kakor navadni smodnik. Ker je želeti, da bi se te gotovo zelo zanimive in koristne poskuse ogledali tudi naši kmečki posestniki, viničarji in delavci, zlasti iz Haloz, jih nujno vabimo k obilni udeležbi.

Od Sv. Tomaža pri Ormožu poročajo, da se je igral 16 letni kmečki fant Franc Belšak v Savcih z očetovo nabito puško in pri tem po neprevidnosti ustrelil domačega hlapca.

Od Sv. Marka pod Ptujem. V sredo, dne 3. septembra popoldne je utonil v Dravi 3 in pol leta stari Vinko Lubec. Oče je reševal iz reke neke konje, medtem pa mu je otrok utonil.

Ljutomerski okraj.

Iz Veržeja. Dne 26. avgusta t. l. je srečal klerikalec Koroša Franc svojega nasprotnika glede prepornega pašnika in ga je na okrajni cesti napadel s koso ter divje zakričal „Prokleti ded, moram te včas! (tako) bujti!“ Potem je ves besen od jeze mahal s koso proti Kotniku, katerega bi bil gotovo razrezal, prebodel in umoril, da ni ubogi napadenec v smrtni nevarnosti pariral mahljajeve z grabljami, na katerih se pozna nič manj ko 17 urezov. Poleg tega, da je besnež razrezal grablje, še je ranił Kotnika dvakrat na roki in na nogi. Kako opasen je bil položaj za Kotnika, se da posneti iz tega, da je v sili jel bruhati kri in ni mogel več držati vode; enkrat se je kosa zabodla 40 cm globoko v zemljo! Na srečo so prihiteli ljudje Kotniku na pomoč. Požvinjeni Koroša je pozneje padel v lasten „kup“ in v njem spal! Klerikalci smejo biti zares ponosni na takega reprezentanta. Napad se je navedel po orožnikih c. kr. sodnji, ki bo zbesnelemu Koroši že vedela poskrbeti primerno nagrado.

Iz Bučevca na Murskem polju. Občinski odbor bučevski je v petek, dne 5. septembra izročil c. kr. dvornemu svetniku dr. Miroslavu Ploju diplomu v znak častnega občanstva, ki se mu je soglasno podelilo v odborovi seji dne 6. julija z ozirom na njegove velike zasluge za Slovence vobče, posebej pa z ozirom na njegovo delovanje v korist občini Bučevci. Diplomu je prav okusno in poceni izvršila tvrdka Th. Venta v Pragi I., Bilkova ulica 9.

Zahtevajte cenik!

Veletrgovina vsakovrstnih dalmatinskih vin

J. Matković
Celje, Glavni trg 8.

Zahtevajte cenik!

Slovenjegraški okraj.

Iz Šoštanja. Kmečko dekle Antonija Zagradišnik je porodila na nekem hmeljišču blizu Celja otroka in ga skušala najprej oddati v celjski bolnišnici; ko ga tam niso sprejeli, ga je zanesla v celjsko farno cerkev in ga tam pustila. Storila je to, kakor pravi, zategadelj, ker ni našla niti za se niti za otroka kakega zavetišča. Zagradišnikovo so zaprli.

Iz Slovenjgradca. Povej nam, s kom občeješ, in mi ti povemo kdo si! Da bote Šmarčani vedeli s kom imate opraviti in kdo je vaš največji prijatelj v fari, vam povemo prav tiho na uho, da je vaša katoliška stranka postavila za občinsko volitev iz III. volilnega razreda sledeče kandidate: Na prvo mesto č. g. nadžupnika, na drugo nemčurja, na tretje štajerčijanca in na četrto klerikalca. Duhovnik, nemčur, štajerčijanec in klerikalec v medsebojnem bratskem objemu, ali ni to prizor za bogove? Pa ne samo brati in objema se vaš č. gospod s štajerčijanci in Nemci, nego on tudi knpuje oves pri nemškem trgovcu, ki je hodil svoj čas v Celje Slovence tepst; zahaja v Slovenjgradcu edino le v nemške gostilne ter je podporni ud našega feuerwera. Našega slov. zdravnika ne mara, ker ni ud sv. katoliške stranke, pač pa je bojda pomagal kupiti nemškemu planinskemu društvu blazine in pernice za planinsko kočjo na sv. Uršuli! Heil Hochwürden! Vemo in prepričani smo, da nemčurja, štajerčijanca in takih duhovnikov, vi ponosni Šmarčani niste in ne bote nikdar volili v občinski odbor. Živeli!

Brežiški okraj.

Obrtniški shod v Rajhenburgu. Pretekli petek so sklicali narodni obrtniki v Rajhenburgu zaupni shod, na katerega so povabili deželnega poslanca dr. Kukovca. Skoro vsi obrtniki so se shoda udeležili. Predsedoval je Franc Agrež, ki je tudi podal poročilo o pritožbah obrtništva. V razgovor so posegli skoro vsi obrtniki in so se zlasti pritoževali nad krivičnim postopanjem brežiškega okrajnega glavarstva, ki je brez vzroka celo vrsto obrtnikov kaznovalo, ker baje niso imeli zapisnikov o pomočnikih in vajencih. Dognalo se je, da so se te kazni obrtnikom naložile, akoravno so take zapisnike imeli. Nikdo jih niti vprašal ni po zapisnikih, kljub temu so bili kaznovani. Videti je da pri brežiškem okrajnem glavarstvu ni vse v redu. Nasprotno je pa komisar dr. Terjav oprostil škodljivce obrti, ki vsa obrtna dela izvršujejo celo s pomočniki, akoravno se niso izučili in davka ne plačajo. Tako slabo se za obrtnike pač nikjer ne skrbi kakor pri nas. Soglasno se je sklenilo: Dne 12. septembra 1913 pri g. Vranetiču v Rajhenburgu zbrani trgovci in obrtniki odločno protestiramo proti postopanju brežiškega okrajnega glavarstva. Pozivljamo vlado, da štiti obrtništvo in se z vso odločnostjo zavzame za naše skromne zahteve. Nato je dež. poslanec dr. V. Kukovec v obširnem govoril o obrtnih zadevah in obljubil pomoč, kolikor je v njegovih močeh. Govoril je tudi o splošnih gospodarskih vprašanjih. Z velikim zanimanjem so obrtniki zasledovali njegova izvajanja o kreditnih razmerah ter o vpliva dogodkov pri šoštanjski in laški posojilnici ter pri Glavni posojilnici v Ljubljani na splošni kredit. Tozadevno poročilo priobčujemo v izvlečku na modnem metu. Shodi take vrste se priporočajo tudi drugim trgov.

Iz Kozjega poroča „Slovenski Gospodar“, da je dne 7. septembra vihrala na tamošnji kaznilnici nekaj ur bela zastava v znamenje, da ni nobenega jetnika. To se je zgodilo letos že drugič, a vedno samo za nekaj ur.

Razne novosti.

Dobitki efektne loterije „Splošnega slovenskega ženskega društva“ v Ljubljani se morajo dvigniti do 15. vinotoka t. l. v umetniškem paviljonu g. Jakopiča (vhod od zadaj) vsak ponedeljek in četrtek med 3/45. do 6. ure popoldne. Opozarja se, da do tega roka nedvignjeni dobitki pripadejo v prid loterijskega namena.

Razpisano je na enorazredni ljudski šoli v Resniku, drugi plačilni razred, mesto učitelja in šolskega vodje; prošnje do 26. septembra.

Bolnišnica iz poljubov. Peki zidajo hiše iz zemelj, mesarji iz mesa, dekleta v mestu Salemu v državi Ohio pa so sklenila, zgraditi bolnico za ženske iz — poljubov. Priredile so trg za poljube in dohodke, ki so znašali več nego 50.000 K, so darovale za zgradbo ženske bolnice. Najnižja cena za poljub je znašala en dolar. Na trg je prišlo sto in sto kupcev. Nekateri bogatejši ljudje so dajali za poljub po pet dolarjev in še več.

Pispi.

Iz Loke pri Žusmu. Tu se je vršila nepričakovano dobro obiskana veselica. Zastopana je bila Slivnica, Sv. Vid, Šmarje, Sv. Peter na M. s., Sv. Štefan, Buče in največ Loka. Naši igralci so povzročili mnogo smeha. Gospodu A. Fünku, učitelju pri Sv. Štefanu, kot vodju igre gre v prvi vrsti najtoplejša zahvala za njegovo marljivost, da je igra tako krasno uspela, nadalje se mu tudi zahvaljujemo za njegov trud pri prodaji

konfetov, šaljive pošte, i. t. d. Nadalje gđc. Štefki Einspieler, učiteljici pri Sv. Štefanu in igralci, ki je kot „Buca“ mnogo smeha povzročila med gledalci s svojim kranjskim naglasom. Gg. Zupancu kot „Buceku“ Perinščaku in Marinščaku gre isto taka zahvala. Narodna godba je marljivo igrala lepe slovenske komade, tako da se je občinstvo zabavalo; sploh je bila to veselica, kakor se že dolgo ni obnesla. Gospod Dobovišek se pa tudi ni hotel vdati in je skrbel, da so bili tudi naši želodci veseli. Gostje so enoglasno izrekli željo, da se skoraj kaj ednakega priredi v zeleni Loki. Meseca oktobra nameravajo tamkajšnji gg. prirediti vinsko trgatv. Toraj vidite, g. župnik Zdolšek, vse eno smo se dobro imeli, akoravno vedno o veselich pridigujete. Vemo, zakaj gre. Za cerkev premalo darujejo, kakor pridigujete in oznanujete, imate še za popravo zvonika 300 K dolga. Kaj nimate nič več cerkvene blagajne? Kam pa cerkveno vino gre, ali ne za cerkvene potrebe? Kaj ko bi se Vi tako milostnega izkazali in bi načeli tiste mastne tisočake, katere imate po raznih posojilnicah naložene; saj nimate ne žene, ne otrok, v gostilne ne zahajate, v denar vas pa morda tudi ne bodo zakopali.

Iz Ormoža. Lep dan smo imeli Ormožani v nedeljo, 7. t. m. Lepo je bilo že vreme, a posebno lepa pa veselica, ki so jo priredila naša narodna društva v čitalničnem vrtu. Niso je sicer naznanjale slovenske trobojnice po mestu, toda množica ljudstva, ki je vrela v čitalnico, množica Sokolov v svojih živobarvnih krojih je pričala jasno, da se vrši v našem „nemškem“ mestu slovenska slavnost v znak, da Slovenec v Ormožu ne bo tako lahko izumrl, kakor si to želi ormoška Germanija. Ob 4. uri popoldne je bilo že zbranih nad 600 ljudi, kar zadoni sokolska koračnica, in v sedmerih čveterostopih prikorakajo na telovadišče Sokoli k nastopu s prostimi vajami. Na oder stopi predsednik čitalnice in podstarosta ormoškega Sokola dr. Sernec ter nagovori društva iz Ormoža in okolice, goste iz Hrvatske, Središča, Ljutomer in Ptuja, slovenskega kmeta in brate Sokole, pozdraviti jih mora med štirimi zidovi, kajti glavarstvo je prepovedalo korporativen nastop v mestu in sprejem na meji. Te zapreke od strani naših sovražnikov naj nas pa samo spodbujajo k zavednosti in tesneje združujejo v narodnih težnjah. Nato prevzame besedo naš znanec iz Ptuja g. dr. Brunčko kot slavnostni govornik. Za motto svojemu govoru je vzel izrek sudmarkinega potovalniga učitelja, da „čez 80 let ne bo na Koroškem nobenega Slovenca več.“ Z zahrbtnostjo, sistematično delujejo naši narodni nasprotniki na to, da bi zatrlji Slovenstvo, s sladkimi besedami se nam približujejo, v plašču poštenja in dobrohotnosti prihajajo k nam, a pod tem plaščem krijejo meč, s katerim nam hočejo zadati smrtni udarec. Govornik je posnel iz slovenske zgodovine odlomke, ko je naš narod kazal preveliko zaupljivost napram prijaznemu tujcu, ki pa jo je zlorabljal v lastno korist in našo veliko škodo. Po dokončanem govoru, kateremu je občinstvo navdušeno pritrjevalo, je proizvajalo članstvo ormoškega, središkega in ljutomerskega Sokola ljubljanske proste vaje. Središke telovadce je privedel v Ormož njihov podnačelnik br. Kolarič, ljutomerske načelnik br. Velnar, nastop pa je vodil načelnik ormoškega Sokola br. Sagadin. Le gledalec pozna vtis, ki ga napravi ta telovadba, ko cela četa krepkih teles hkratu prehaja iz položaja v položaj, kakor bi hotela reči: med nami vlada enakost, mi vsi smo ene misli. Nato je nastopil ormoški dekliski naraščaj s prostimi vajami. Veselje do telovadbe se je zrcalilo v teh mladih obrazih, z lahkoto in le mladini lastno gibčnostjo so se kretale v svojih ličnih vajicah, gotovo je bilo med gledalci marsikateri deklici žal, da ni med njimi. Ta nastop je vodil br. Zepič. Za dekliskim naraščajem je telovadil ljutomerski deški naraščaj pod vodstvom br. Muršeca. Kakšna odločnost je že v teh mladih telesih, kako pogumno so izvajali te sunke in bodljaje! Naša nada, naša bodočnost je to, nove krepke korenine sokolske misli. Tem nastopom je sledila telovadba na orodjih: Središčani in Ormožani so vadili na bradlji in konju, Ljutomeržani z enim Ptujčanom pa na drogu. Na prvih dveh orodjih si gledal uspehe pridne telovadbe ne pretežke stopnje, med tem ko so telovadci na drogu kazali ono stopnjo telovadbe, ki je višku že prav blizu. Občinstvo ni varčevalo s ploskanjem, posebno če se je kje pokazala stojka, razovka, lep preval ali kak smel odskok. Končana je bila s tem draga točka sporeda, ki je nudila občinstvu pač največ zanimivosti. Za tem je čitalničin pevski zbor lepo zapel štiri pesmi; spoznati je bilo takoj, da so to dobri pevci in pevke, le nekako malo jih je: baje jih je sicer več, pa so morali ravno ob tej priliki v druge kraje. Narodna godba Serajnikova pa je cel čas neumorno svirala koncertne in plesne komade in prav spretno spremljala proste vaje sokolskega članstva in naraščaja. Med tem se je zmrščilo, občinstvo je posedlo za mize in zaposlilo šotore; razvilo se je po vsem prostoru pravo veselično razpoloženje. Uspeh te veselice je gotovo vsestransko dovoljen. Zahvala za to gre v prvi vrsti g. dr. Brunčku, ki je kot odposlanec-Zveze narodnih društev govoril k zavednosti podžigajoč govor, nadalje mnogoštevilnim Sokolom in naraščajem, potem cenjenim damam ormoškimi, ki so marljivo delovale v šotirih in stregle gostom,

in ormoškimi samcem, ki so vodili priprave na na veseličnem prostoru. Pohvalno je omeniti še posebej one dame, ki so darovale ormoškemu dekliskemu naraščaju telovadne kroje. Iskrena hvala gostom iz vseh krajev, med drugimi še pevskemu kvartetu od Sv. Marjete pri Mariboru, da so prišli ta dan v našo sredino.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 13. septembra 1913: 86, 2, 44, 83, 49
Gradec, „ 17. „ „ 31, 26, 72, 12, 17

Poslano.

Ustanovljeno 1862. Telefon 37.204.

Rudolf Geburth

c. i. kr. dvorni strojnik

Dunaj VII., Kaiserstr. 71 (na voglu Burggasse)

Zaloga štedilnikov in peči

za vsako porabo

Vse vrste raznih peči, vlihanje železa, emajna tovarna, kopalne peči, pet. kosi za lončarske peči. Sušilne priprave Pasta za snajenje peči „Helios“. 161 26-10

Mala oznanila.

Vsaka masno tiskana beseda stane 10 vin., navadno tiskane pa po 6 vin. Znesek se mora vpsolati vnaprej, ker se sicer inserat ne priobči.

! 500 kron !

vam plačam, ako moje „Ria-balzam“ ne odstrani kurjih odes, bradavic, trde kože v 3 dneh brez bolečin. Cena škatljice z garancijskim pismom 1 K. Kemeň, Košice (Kaschau) I. poštni predal 12/227, Ogrsko

Vdova srednje starosti

bi rada šla h kakemu gospodu za gospodinjjo ali za kuharico, najraje k starejšemu gospodu ali duhovniku. 513

Lepa hiša na prodaj

v Celju, Graška cesta 33; prodaja se po ceni zaradi družinskih razmer. Letno nese K 4.392 in se obrestuje 60.000 K po 6% čisto. Več pove lastnik Simon Otschko. 514

Izredni občni zbor

Narodne založbe v Celju

r. z. z. o. z.

se vrši v četrtek, 25. septembra 1913 ob 8. uri zvečer v gostilni „pri Zvezdi“ v Celju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o poslovnem letu 1912.
2. Računski zaključek in bilanca za l. 1912.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Čitanje revizijskega poročila Zadržne Zveze.
5. Volitev načelnikstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V Celju, dne 12. septembra 1913.

Miloš Štibler
t. č. načelnik.

Dr. Janko Sernec
t. č. nač. namestnik.

Za njive in travnike, za sadje, zelenjad, za žito, vinograd, moraš žlindra pridat.

Tomaževa žlindra

Zvezdne

znamke

453 10-3

je priznано najboljšo in poceni fosfornatokislo gnojilo za ješensko setev.

Gotov učinek! Bogat donesek! Pozor!

Tomaževa žlindra zvezdne znamke prodaja se le v plombiranih, z zvezdo zaznamovanih vrečah. Za vsebino fosforove kisline, ki je na vrečah označena, se da popolno jamstvo.

Zalogo zvezdne znamke ima veletrgovina „Merkur“ Peter Majdič v Celju.

Naročila na debelo in drobno se takoj izvršujejo

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo „kocke za govejo juho“, nego izrecno

MAGGI jeve kocke

à 5 h

kajti te so
najboljše!

Samo prave
z imenom MAGGI in
varstveno znamko zvezdo s križcem

513

Občni zbor

hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Slov. Gradcu se vrši v nedeljo dne 21. IX. ob 3. uri popoldne v restavraciji g. Ferd. Kaca v Šmartnem s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1912.
4. Dopolnilne volitve načelstva in nadzorstva.
2. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Jakob Vrečko m. p.,
namestnik.

Ivan Kac m. p.,
načelnik.

Izjava.

Prosim g. Karola Omerzu, učitelja v Trbovljah, odpuščanja zavoljo žalitev, dne 21./7. v gostilni g. Katarine Vidmajer, jih obžalujem, plačam vse stroške in se zahvaljujem za odstop od tožbe.

508

Franc Plavšak.

Posestvo

512 v občini Št. Pavel,

v bližini tovarne, z lepo, z opeko krito hišo in 4 lepimi njivami in hlevom se proda pod jako ugodnimi pogoji za 5400 kron. Denarja ni treba takoj položiti; več po dogovoru. Cenjene ponudbe naj se pošljejo na Karlo Rojnik, Št. Pavel pri Preboldu.

Pozor!

Pozor!

50.000 parov čevljev

4 pari čevljev le za 9 K.

507

Ker je več velikih tovarn ustavilo plačila, se je meni naročilo razprodati večjo zalogo čevljev globoko pod ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zavezo, rjave ali črne, galoširane, močno obite in po najnovejši fazoni, velikost po številkah. Vsi štirje pari stanejo le 9 K. Pošilja proti povzetju S. Uhrbachova razpošiljalnica čevljev, Krakov, Avstrijsko, št. 8. Se zamenja ali vrne denar.

Dijake ali učenke

prejme na hrano in stanovanje bivša učitelja. Zračno stanovanje in velik vrt. — Naslov pove upravnistvo „Narodnega Lista“.

424 3-3

Išče se v najem, sčasoma morebiti tudi v nakup

478 2-2

gostilna ali špecerijska trgovina

z nekaj zemljiščem v bližini kakšnega mesta. Ponudbe na upravnistvo „Narodnega Lista“.

V trgovino z mešanim blagom sprejme se

—učenec,

kateri ima veselje do trgovine, poštenih starišev in z dobrim učenim spričevalom. Ponudbe na F. S. Škrabar, v Kranjski gori.

490 3-2

Ugodna prilika za mesarje in gostilničarje.

Dobro idoča mesarija in gostilna v trgu Radeče št. 4, na pripravnem prostoru, nova hiša in nova ledenica se proda ali da v najem radi smrti lastnika pod ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje Narodna hranilnica in posojilnica v Radečah, r. z. z. n. z. 509 1-3

Sprejme se takoj trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika v trgovino

Josip Seunig, Ljubljana

Znanje prodaje usnja na drobno (Lederausschnitt). Prednost imajo samo boljše moči. Plača po dogovoru. 491 3-2

Prodajam posestvo

takoj, hišo in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu, zidano, stoji v sredi trga na Sp. Štajerskem. Zemljišče je dobro obdelano. Cena po dogovoru. Naslov pove uredništvo lista.

501 3-2

Na prodaj je dobro idoča gostilna

s gospodarskimi poslopji in zemljišči v Guštajnu na Koroškem, kjer je več tovarn. Pojasnila daje **Oton Ploj, c. kr. notar v Črnomlju.**

493 3-2

Najemnik,

ki ima kaj kavcije se išče za dobro idočo mlin s 4 pari kamenja; lahko vzame zraven tudi gostilno. Mlin z gostilno je oddaljen 20 minut od Dobernskikh toplic. Sprejem takoj. Več pove C. Ulonfero, lesni trgovec v Celju. 451 4-4

Proda se enonadstropna haša

v mestu Celju iz prve roke. Hiša je enonadstropna, leži v prometni ulici; v njej so 3 trgovine in 9 stanovanj, klet za vino in sočivje, veliko dvorišče in vrt, z enim stavbiščem. Pripravno za vsakega trgovca ali obrtnika. 14.000 kron lahko obleži. Naslov pove upravnistvo „Nar. lista.“ 469 3-2

Grand Prix na svetovni razstavi v Parizu 1900.

Kwizdov korneuburški živinski prašek
dijetetično sredstvo, za konje, govedo in ovce:

Cena 1 škatli
1 K 40 v, pol
škatle 70 v.

Nad 5 let v vseh hlevih v rabi pri pomanjkanju teka, slabi prebavi, za izboljšanje mleka in pomnoženje množine mleka.

Pristno samo z zraven stoječo varstveno znamko, dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Ilustrovan cenik gratis in franko. Glavna zaloga: **Franz Jan. Kwizda**, c. in kr. avstr.-ogrski, kr. rumunski in kr. bolgarski dvorni založnik, okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

158 20-10

Pozor!

Pozor!

80.000 parov čevljev!

14 pari čevljev za le 9 K!

Ker je več velikih tovarn ustavilo plačila, se je meni naročilo razprodati večjo zalogo čevljev globoko pod ceno. Prodajam zato vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zavezo iz rjavega ali črnega usnja po najnovejši modi. Velikost po centimetrih. Vsi 4 pari stanejo le 9 K. Pošilja po poštnem povzetju. S. A. Leser, Krakov, Jožefova ul. 10 L. 1078. — Se lahko zamenja, tudi denar vrne.

433

Odvetnik

Dr. Janko Šavnik

je otvoril svojo pisarno v Trstu

Nova ulica 11/1.

470 3-3

Tomasova moka

(vpisana varstvena znamka.)

je izborna in važno gnojilno sredstvo za vse sadeže in na vseh vrstah zemlje. Zviša dohodke dobičkanosno. Njegova poraba ni vezana na noben letni čas.

Tomasova moka „zvezdna znamka“ je kot izvrstno blago neoporečne kakovosti priznana. Zato zahtevaj vsak kmetovalec

Tomasovo moko „zvezdna znamka“, kajti zvezda na plombi in vreči jamči za čisto in polnovredno blago.

Pozor!

439 50-3

Tomasova moka „zvezdna znamka“ se v izvornih vrečah prodaja v naslednjih trgovinah:

„**MERKUR**“, P. Majdič, Celje,
Norb. Zanier & sin, Št. Pavel pri Preboldu, Ed. Suppanz, Pristova.

Kjer se ne prodaja, se treba naravnost obrniti na

Tvornice za Tomasovo moko, r. z. z. o. z. Berlin W. 35.

Pred malovrednim blagom svarimo!

Letovišče Bohinjska Bistrica Bohinjsko jezero

v Triglavskem pogorju, na progi državne železnice Jesenice-Trst-Adrija, 4 ure železniške vožnje iz Celja. — **Alpska klima**, stanovanja v gostilnah, vilah in privatnih hišah. Izbirne železniške zveze za zleté na Bled, Kranjskogoro, Gorico, Belopeško jezero. Ugodna lega za gorske ture v Julijskih alpah. — Zmerne cene. Informacije in prospekte brezplačno: prometno društvo v Bohinjski Bistrici. 343 11-11

Pozor! Pozor! 80.000 parov čevljev 4 pari le za K 8.50.

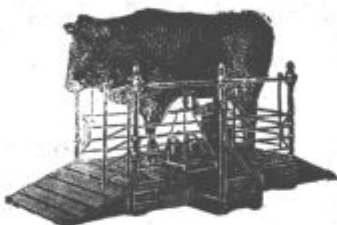
Zaradi plačilnih težkoč, v katere je prišlo več velikih tovarn, se mi je naročilo večjo množino čevljev prodati. Prodajam vsakomur dva para moških in dva para ženskih čevljev na zavezo, obite, iz črnega ali rjavega usnja, elegantne, najnovejša fazona, velikosti I. t., Nr. Om. Vsi 4 pari stanejo le K 8.50. Razpošilja proti povzetju.

D. Wulkan, Krakau, Isaka 3 — 563.
Se sme zamenjati ali se denar vrne. 364 12-10

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehničnih za trgovino in obrt. Stavbeno in umetno ključavničarstvo

IVAN REBEK
Celje, Poljska ulica št. 14
priporoča svoje tehnične. Ceniki na razpolago brezplačno in franko. 340

Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnično in utež.

Največja iznajdba nove dobe

je žepna ura za gospode „Concurrenz“ s pravim švicarskim kolesjem, 30 ur idoča, z emajlno številčnico, lepo graviranim okrovom, z 10-letno garancijo, K 3'90, 3 komadi samo K 10'50. — Če ne ugaja, denar nazaj. — Na zahtevo pošljem gratis in franko ilustr. katalog ur, zlata, srebra, urnih delov, vseh vrst orodij, godbenih in galanterijskih predmetov. 463 16-4

F. Pamm, Krakov, Zielona-ul. 3-7 (Avstr.)

Čevlje

promenadne, lovske, telovadne, planske in sploh vse vrste izdeluje
Adolf Bursik v Celju
Cene zmerne. Postrežba točna

Bratje Slovenci,

kupujte kanafase, platno za vsake vrste perilo, blago za obleke, barvano platno, druke le pri češki firmi

Jaroslav Kocián, tkalnica
Červený Kostelec, Češko.

40 metrov ostankov kanafasa, blaga za obrisače, platna ali druka pošiljam za K 24.— proti poštnemu povzetju. 413 -8

Pozor!

Kdor hoče priti poceni v Ameriko, naj se obrne zaupno na mene. Vsakomur dam natančna pojasnila 187 927

A. Gruden, Geestmünde (Bremerhaven).

Nova, stara vina in droženko

lastnega pridelka prodaja v poljubni množini
Fr. Ferlinc v Šmarji pri Jelšah.

Rouček & Stern

hmeljska komisijska
trgovina v Žatcu

se priporoča p. n. gg. hmeljarjem za komisijsko prodajo njihovega hmelja pod najugodnejšimi pogoji. 458 5-4

Od leta 1878! Povsod priznana domača sredstva! Pri večjih naročilih znatni popusti v cenah!

A. THIERRY-ja BALZAM

edino pristen z zeleno usmiljeno sestro kot varstveno znamko. 881 20-14 Oblastveno varovan.

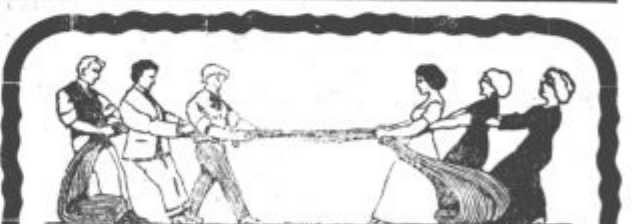

12/2 ali 6/1 ali
1 velika steklenica
K 5'60.

Lekarnarja A. Thierry-a edino pristno centifolijsko mazilo

je zanesljivo in najgotovjše sredstvo pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat napravi operacije nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah itd. — 2 dozi staneta K 3'60.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu.
Adolf Thierry v Pregradi pri Rogatcu.
Dobi se v večini lekarn. — Na debelo v medicinskih drogerijah. Pri večjih naročilih popust

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki, Celje**
št. 303
Vzorci in cenik čez tisoč stvari s slikami poštnine prosto

Superfosfat

najuspešnejše, najzanesljivejše
in najcenejše

fosfornokislinsko gnojilo

za vse vrste zemlje
dalje 42 30-27

amonijakove, kalijeve in soliterne
superfosfate

prodajajo vse tovarne za umetna gnojila, trgovci, kmetijske zadruge in društva.

Le superfosfat
v ceni ni poskočil!!

Osrednja pisarna društva avstr. tovarn
za superfosfat **Praga, Pílkopi 17.**

Slovenci! Nikar tujcem svoj denar!
Priporoča se Vam v nakup

R. Salmič, Celje Narodni dom.

To je največja in najcenejša razpošiljalnica
pravih švicarskih ur, zlatnine, srebrnine
in optike. 66 50-35

Zahtevajte cenike! Zastonj in poštne prosto!

Opomba: Blago tvrdke **R. Salmič** je
najbolj pripoznano po celem svetu.

Zdravilišče z vodo in elektriko

po sistemu prof. Winternitza in po Kneippovem
last sl. in kralj. pov. trga **KRAPINE** v Krapini
od 1. aprila do 1. dec.

Srednje blago podnebje; mesto je obkroženo od izrastkov štajerskih Alp, bogato na krasotah narave, kaže gledalcu bajne prizore. Bolnikom so na razpolago tople, marmorne in kopeli z ogljikovo kislino, masaža, električno zdravljenje, parne, peščene in solne kopeli itd. Sedaj je zdravilišče pod upravo izkušenih zdravnikov hidropatov, ki so se priučili zdravilne metode pri **prof. Winternitzu** na Dunaju ter skozi dalje časa v Würshofenu. Oskrba poceni, stanovanj dovolj: glede teh se treba obrniti na **kopališčno upravo.** 302 15-13

SLIKAR in PLESKAR

prevzame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje solidno in po najnižjih cenah.

MIHAEL DOBRAVC, Celje

Gosposka ulica šte. 2.

Novosti! Novosti!

za letne moške in ženske obleke, kakor moderni krepon, delen, etamin, štiklan batist, cefir itd. priporoča s solidno in točno postrežbo

velika narodna manufakturna trgovina

Karol Vanič

Narodni dom CELJE Narodni dom

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških: odrov, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Zmerne cene. — Priporoča se za obilna naročila. Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

76 Graška cesta št. 43. 49-36

Franc Strupi

Celje, Graška cesta

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, svetilk, raznovrstnih šip itd. Najnižje cene.

Prevzetje vseh steklarskih del!

Na debelo! Na drobno!

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, snega 10 K, najfinjši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, 396 dobi franko. 50-8

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13, K 14-70, K 17-80 in K 21; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega rižastega gradina, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Razpolaganje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za nengajajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, šte. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Kako se drzneš mi kaj drugega prinesiti nego preizkušeno dobri svalčnični papir ali stroke

Ottoman

10 f

Trgovina s špecerijskim blagom	Točna in solidna postrežba!	Trgovina z moko in deželimi pridelki
Glavna slov. zaloga ter velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd.	J. Ravnikar Celje Graška cesta 21	Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinski kamen.
Yedno sveža žgana kava.	Na drobno in na debelo.	Zaloga rudninskih vod.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Vse šolske potrebščine

Na debelo. 39 52-38 za ljudske šole kakor: Na drobno.

Svinčniki, peresa, peresniki, radirke, kamenčki, gobice, raznovrstni pisalni in risalni papir, barve, črnila, tuš, gumi, ravnila, torbice za šolarje, škatljice za peresa, kreda itd. se dobivajo v najboljši kakovosti in po najnižji ceni pri

Goričar & Leskovšek v Celju

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov in vseh tiskovin za urade.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

Brzjavni naslov: Zvezna tiskarna Celje.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta šte. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Cene nizke.

Čekovni račun pri c. kt. poštni hranilni. št. 76.292.

Lastna knjigoveznica.

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v GABERJU pri CELJU

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne in jih obrestuje nepretrgano, to je od vložitvi sledečega dne do dne vzdiga

Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagatelj.

po pet in pol od sto 5 1/2 %

86 49-36

Avstr. poštna hranilnica račun šte. 54.366. Ogrske poštn. hranilnice račun šte. 26.283. Telefon št. 48.

Pisarna je v Celju, Rotovška ulica št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. - 12. ure dopoldne.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta b kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagatelj. Za varnost vlog jamčijo okraji: Smarje, So-

4 1/2 %

Štanj, Sevnica, Vransko in Gornji-grad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče-koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. 125 -31

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijske gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo okoli 45.000 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno ne-slovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.